

İÇİNDEKİLER

1. BASAMAK

1. Bölüm: Edebiyat (Yazın), Metinlerin Sınıflandırılması	8
2. Bölüm: Dilin Kullanımdan Doğan Türleri	16

2. BASAMAK

1. Bölüm: İletişim ve Öğeleri	24
2. Bölüm: Dilin İşlevleri	32

3. BASAMAK

Metnin Dil ve Anlatım Özellikleri	40
-----------------------------------	----

4. BASAMAK

1. Bölüm: Ana Düşünce	56
2. Bölüm: Yardımcı Düşünceler	62

5. BASAMAK

Paragrafın Yapısı	72
-------------------	----

6. BASAMAK

1. Bölüm: Hikâye ve Hikâye Türleri	88
2. Bölüm: Anlatım Teknikleri	92
3. Bölüm: İsim	96

7. BASAMAK

Yazım Kuralları	104
-----------------	-----

8. BASAMAK

Noktalama İşaretleri	120
----------------------	-----

9. BASAMAK

Sözcükte ve Söz Öbeklerinde Anlam	136
-----------------------------------	-----

10.
BASAMAK

1. Bölüm: Şiirle İlgili Temel Kavramlar 156

2. Bölüm: Şiirde Ahenk Unsurları 160

11.
BASAMAK

Söz Sanatları (Edebî Sanatlar) 172

12.
BASAMAK

1. Bölüm: Konularına Göre Şiir Türleri 188

2. Bölüm: Sıfat (Ön Ad) 192

13.
BASAMAK

1. Bölüm: Masal, Fabl 204

2. Bölüm: Edat, Bağlaç, Ünlem 210

14.
BASAMAK

1. Bölüm: Roman 220

2. Bölüm: Zamir 226

15.
BASAMAK

1. Bölüm: Tiyatro 240

2. Bölüm: Zarf 246

16.
BASAMAK

1. Bölüm: Biyografi / Otobiyografi 260

2. Bölüm: Sözcük Türleri 264

17.
BASAMAK

1. Bölüm: Mektup, E-Posta, Açık Oturum, Panel 276

2. Bölüm: Fiiller 280

3. Bölüm: Ek Fiil 286

18.
BASAMAK

1. Bölüm: Günlük / Blog 292

2. Bölüm: Fiil Çatısı 296

3. Bölüm: Yapısı Bakımından Fiiller 300

Cevap Anahtarı

310

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

SORU BANKASI

1. BASAMAK

BU BASAMAKTA İŞLENECEK KONULAR

1. Bölüm: Edebiyat (Yazın), Metinlerin Sınıflandırılması
2. Bölüm: Dilin Kullanımdan Doğan Türleri

11FAB01D

1. Antropoloji en genel anlamı ile insan bilimi demektir. İnsanların kökenini, biyolojik özelliklerini, toplumsal ve kültürel yönlerini inceleyen bir bilimdir. Bunu yapabilmek için de geçmişle içli dışlıdır, toplumların yaşanmışlıklarına bakarak tahminlerde bulunur. Geçmiş hayatlar hakkında yorumlarda bulunarak bugünün meselelerinin daha iyi anlaşılmasını sağlar. Örneğin, hastalıkların doğuşunu inceleyerek ilk ne zaman, hangi toplumlarda görüldüğünü araştırıp tıp dünyasına yardımcı olur.

Arkeoloji, eski kültür ve uygarlıkları onlardan kalan maddi kalıntıları açısından inceleyen; yer ve zamanı belirlemekle uğraşan bir bilimdir. Maddi kalıntılar terimiyle insan elinden çıkan, insan düşüncesinin ürünü olan eserler, alet ve malzeme ile ev eşyaları, sanat yapıtları kastedilir. Yani arkeolojiyi, geçmiş zaman insanını “el emeği göz nuru” olarak da tanımlayabiliriz.

- Kenya'da bir mezarda bulunan iskeletler üzerinde yapılan incelemede bu kişilerin vebaya yakalanıp öldüğü tespit edilmiştir.
- İran'da yapılan kazılarda bulunan eşyalar, bundan beş bin yıl önce insanların hayvan kemiklerinden süs eşyası yaptıklarını kanıtlamıştır.
- Doğu Avrupa'da bulunan iskeletlerde yapılan incelemelerde ölen kişilerin hem Asyalılarla hem Avrupalılarla akrabalığı olduğu belirlenmiştir.
- Mısır piramitlerinde kullanılan taşların o bölgeye binlerce km uzaklıktaki yerlerden getirildiği anlaşılmıştır.

Bu parçaya göre numaralanmış cümlelerde verilen arkeolojiye ve antropolojiye ait bulgular aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak gruplandırılmıştır?

	Arkeolojik bulgular	Antropolojik bulgular
A)	I ve III	II ve IV
B)	II ve IV	I ve III
C)	Yalnız I	II, III ve IV
D)	I, II ve III	Yalnız IV
E)	III ve IV	I ve II

2. Zorlukları var, ancak sevdiğim kitapları okurken kendi yaşadığım deneyimin bir benzerini okura aktarmamı sağladığı için çeviriyi de kendim yapıyor olmaktan memnunum. Benim yayımcılık tecrübemde çevirmenlikle yayımcılık kaynaştığı için birini diğerinden ayırıp tercih yapmam zor. Eksileri artıları anlamında şunu söyleyebilirim, eskiden sadece okur olarak çizgi romanlara yaklaşıırken şimdi başka bir gözle bakıp sevdiğim eserlerin daha önce görmediğim yönlerini fark edebiliyorum. Fakat bir yandan da yayımlama kararı, çeviri, kontrol, baskı derken aynı kitabı üst üste defalarca okumak zorunda kalıyorum, bu da insanı sevdiği kitaplardan soğutabiliyor.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine cevap olarak söylenmiş olabilir?

- Yayımladığınız kitapların çevirisini de kendinizin yapıyor olması kolay olmasa gerek, değil mi?
- Hem yazarlığı hem yayımcılığı aynı anda yapıyor olmanız bir zorluk oluşturmuyor mu?
- Hem yazar hem yayımcı olarak bir kitabı defalarca okumak zor olmuyor mu?
- Sadece çeviri kitap yayımlayarak yayımcılık yapmak rekabet açısından zor olmuyor mu?
- Çevirmenlikle yazarlığı aynı anda götürmeye çalışmanız zor olmuyor mu?

3. Diyelim ki tanınmış birisi sizin için ağır sözler söylemiş. Bir gazete muhabiri de sizin cevabınızı soruyor. Gülümseyerek “Çok üzüldüm.” diyorsunuz, “Bence söyledikleri pek edep kuralları içinde değil.” Eğer bunu söylerseniz ertesi gün gazetede sizin ağzınızdan kocaman bir başlık görebilirsiniz: “Edepsiz adam dedi.” Belki “edepsiz” kelimesiyle, “edep kuralları içinde olmamak” aynı anlama gelir ama aralarında muazzam bir üslup farkı vardır. İlkinde okuru tahrik etmek amaçlanır, ötekinde olanı olduğu gibi vermek.

Bu parçada yazar gazeteleri aşağıdakilerin hangisinden dolayı eleştirmektedir?

- Saygı sınırlarını hiçe sayan bir üsluba sahip olduklarından
- Hiç konuşulmamış şeyleri konuşulmuş gibi aktardıklarından
- Gerçek olana değil, okuru tahrik edene değer verdiklerinden
- Gazeteyi, sahiplerinin kişisel çıkarlarına alet ettiklerinden
- İnsanların özel hayatlarını saygısızca teşhir ettiklerinden

1. BÖLÜM

4. Egzoz gazları, binalarda ısıtıcıların fazla kullanılması, iklimler derken büyük şehirlerin iklim değişikliği üzerindeki etkisi hızla artıyor. Kışın ortasında evin, ofisin içinde kısa kollu giysilerle dolaşır olduk. Çünkü ısıtıcıları sonuna kadar açıyoruz. Bu fazla ısıya şehir trafiğinin egzozu da eklenince ortamdaki sıcaklık daha da artıyor. Bilim insanları şehirlerdeki bu fazla ısının etkilerini araştırdılar. Sonuç üzücü. Şehirlerde oluşan fazla ısı, atmosferi 1600 kilometre mesafede etkiliyor. Şehrin toplam ısını ise 1,8 derece artırıyor. Bu durum büyük kentlerin, atmosferin ısını yükselttiğini gösteriyor.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

- A) İklim değişikliğinin büyük kentlerde hissedildiğinden
- B) Büyük şehirlerin atmosferi ısıttığından
- C) Büyük kentlerde araç sayısının fazla olduğundan
- D) Büyük kentlerde ısınma sorunu yaşandığından
- E) Kırsal kesimde insanların geleneksel yöntemlerle ısındığından

5. Kitaplarımdan film için senaryo çıkarma hakkını alanlar daha çok yormuşlardı beni. Yüz binlerce baskı yapmış, toplumca bilinen, sevilen bir güldürü romanımın filmini çevirirken kendiliklerinden tipler ve olaylar yamayacak kadar sanatı hafife almaları görülmüş şey değildi. Eserin içeriğine tümüyle aykırı düşen bu davranışın, çekilen filme bir şeyler kattığını ileri sürebilmeleri de büyük saygısızlıktı. Verdikleri parayla yalnız kitabımdan senaryo çıkarmak hakkını değil, beni de bütün kişiliğimle satın aldıklarını sanıyorlardı. Film, büyük hasılat yaptığı hatta rekor kırdığı hâlde gene de bu şirketi protesto edip mahkemeye vermekten kendimi alamamıştım.

Bu parçada yazar, aşağıdakilerin hangisinden yakınmaktadır?

- A) Filmlerin sanatsal açıdan kusurlu olmasından
- B) Senaryoya yeni kişi ve olayların eklenmesinden
- C) Bir romanın film senaryosuna dönüştürülmesinden
- D) Çok ünlü bir romanının sinemaya uyarlanmasından
- E) Ekonomik yükümlülüklerin yerine getirilmemesinden

6. - 7. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Maliyeciden sanatçı, edebiyatçı hem de iyi sanatçı ve edebiyatçı olabileceğini ilk kez Cemal Süreya'da şaşkınlıkla görmüştüm. Şimdi artık bunda şaşılacak bir şey olmadığını ve hatta bunun son derece doğal olduğunu düşünüyorum. Erhan Bener'in de maliye müfettişi muavinliği yaptığını öğrenmem, bu yargımı pekiştirdi. Sayılarla sözcükler sanıldığı gibi uzak değil birbirinden. Belki de kardeş olduklarını söylemeliyiz. Zaten Cemal Süreya da maliyeciliğini gerekçelendirmek için değil, büyük bir şiir "ustası" olduğu için matematik ile şiirin kardeşliğini ilan etmişti. Usta sözcüğünü bilerek kullanıyorum burada. Çünkü Cemal Süreya çok büyük bir ustaydı. Şiirin bir seferde yazılıp bitirileceğine değil, üzerinde ince ince çalışılarak yazılacağına inanırdı. Ona göre bu çalışma aylar sürebilirdi. Kimi zaman iki dize, ardından gelecek dizeleri beklemek üzere nadasa bırakılır, sonra bir başka şiir için bir kenara not edilmiş dizelerle bütünleştirilip bir şiir hâline getirilebilirdi.

6. Bu parçadan Cemal Süreya ile ilgili,

- I. Farklı şiirler için düşünülmüş dizeleri birleştirdiği
- II. Şiirlerinde, şiirin kendine özgü kalıplarına bağlı kaldığı
- III. Şiirin tamamlanmasının zaman alabileceğini düşündüğü

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

7. Bu parçada yazarın doğal karşıladığı durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cemal Süreya'nın, Erhan Bener üzerinde etkili olması
- B) Bazı şiirlerin anlamsal bütünlükten yoksun olması
- C) Matematikle edebiyatın yöntemlerinin farklı olması
- D) Edebiyatın, kişinin mesleğinde başarılı olmasını sağlaması
- E) Farklı mesleklerden gelenlerin de yazın alanında başarılı olması

6. BASAMAK

47E75BE1

KONU DEĞERLENDİRME TESTİ - 1

1. BÖLÜM

1. "... Fakat bütün bunlara ne lüzum var, sen sanki bunları bilmiyor musun? Ben sanki bütün bu şeylerin senin kalbini nasıl sızlattığını bilmiyor muyum? Annen, ben... Sen bize bakma. Bütün budalalık bizde. Biraz hasta olmanı bekler gibiyiz. Hâlâ bize en çok ait olduğun günlerdeki gibi kalmanı istiyoruz. Değişebileceğini aklımız almıyor. İşte, gözlerimi bir türlü yüzüne çeviremiyorum, sana bakamıyorum. Annen de böyle. Şimdi biz, seni uyandıramayız. Çünkü düşünmeye cesaret edemeden biliyoruz ki artık senin uykun da değişti. Eskiden bizi bekler gibi uyurdun. Evet, artık uykun da değişti. Hatta asıl değişiklik uykularında oldu, sen uykularında da bizden uzaklaştın..."

Başımı çevirdim. Ona baktım. Bunu yaparken romatizmalı kolumu zorlar gibiydim. Fakat içim birdenbire ferahladı. Sanki yıllardır aradığım bir arkadaşımı bulmuştum. Isık çalmak istiyordum. Perdeleri indirdim, güneş onu rahatsız edecekti. Benimkilere benzeyen sert ve siyah sakallı yüzünü hafifçe öperek dışarı çıktım.

Tarık Buğra'nın Oğlumuz adlı öyküsünden alınan bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Öykü kişinin oğlunda gördüğü değişiklik karşısındaki duygularından söz edilmiştir.
- B) Anlatımda ruhsal ve fiziksel betimlemelere yer verilmiştir.
- C) Beklentilerle gerçekler arasındaki uyumsuzluk dile getirilmiştir.
- D) Birinci kişili anlatıma yer verilmiştir.
- E) Olay öyküsüne özgü nitelikler ağır basmaktadır.

2. **Aşağıdakilerin hangisinde hikâye ile ilgili bir bilgi yanlışlığı vardır?**

- A) İnsan yaşamının bir bölümünü, yer ve zaman kavramına bağlayarak ele alır.
- B) Olay eksenli bir yazı türüdür.
- C) Romandaki gibi fazla ayrıntıya yer vermez.
- D) Kurgusal bir nitelik taşır.
- E) Bilimsel bir dili vardır.

3. Tanzimat Dönemi'nde, Batı'ya açılma ve Avrupalılaşma hevesinin söz konusu olduğu yıllarda, Avrupa'da realist edebiyat gündemdedi. Sanatçılarımız, kaynağı belirsiz hikâyelerden, doğu masallarından çok fazla dem vurur-sak çağ dışı kalacağımızı düşünüyorlardı. Bunları gerçeklere dayanmayan, halk arasında dolaşan rivayetler olarak gördüklerinden o büyük realist çağdaş edebiyatın uzağında kalacaklarına inanıyorlardı. Bizde öykünün kendi kaynağından yeterince beslenmemesinin altında yatan budur. Belki o dönemin öykücülerini haklıydılar ama sonradan hele günümüze yaklaştıkça Avrupalıların o kaynakları kullanmaya başladıklarını gördük. Onlar bunu yaparken biz öykümüzün oturması gereken kendi toplumsal ürünlerimizi, tarihî süreç içinde oluşmuş zenginliklerimizi göz ardı etmeyi sürdürdük. Öykücülüğümüzü çağdaşlaştırmak isteyen öykücülerimizin göremediği asıl nokta buydu.

Bu parçaya göre öykücülerimizde olan yanlış durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gerçekçi yazarlara öykünme
- B) Batı öykücülüğünü örnek alma
- C) Düşle gerçeği bir potada eritememe
- D) Öz kaynaklarımızdan yararlanmama
- E) İçinde yaşadıkları toplumun sorunlarına eğilmeme

4. Emin Efendi'nin torunu bu! Çoktandır kimsenin açmamış olduğu bahçe kapısının önünde, harap olmuş bahçeye, neredeyse yıkıldı yıkılacak eve girip girmemekte tereddüt yaşıyor. Şu erik ağacının altında ninesinin iki çöpü birbirine çatarak yaptığı çöp bebeğiyle oynardı. Kiraz ağacından düşen ablasını da çok taşıması vardır bu bağlarda. Dünyanın en güzel kızdı, bu yüzden hep en yüksekteki kirazlara heves ederdi. En tepelere ulaşmalıydı, kimsenin giymediklerini giymeliydi, her yaptığında bir başkalık olmalıydı. Kaç dirsek, kaç ayak bileği, kaç diz kapağı... Hiç uslanmazdı.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine ait unsurlar yer almamıştır?

- A) Kişi B) Mekân C) Olay
- D) Olay örgüsü E) Zaman

5. Aşağıdaki parçalardan hangisi farklı bir türden alınmıştır?

- A) Gökyüzüne kılıç gibi uzanan Petronas Kuleleri'ni çevreleyen parktan ayrılıp Çin Mahallesi'ne gitmek için bindiğim taksinin Çinli şoförüyle yol boyunca laflıyorum. "Burada hepimiz ahenk içinde yaşarız." diyor.
- B) Yol boyunca etrafımı izliyorum. Bir şehir nasıl hem futuristic hem de egzotik olmuş burada gördüm. Yüzyıl öncesinin "Çamurlu Kavşak"ı şimdilerde tertemiz ve gıptaıyla bakılan bir intizama kavuşmuş.
- C) Kuala Lumpur'da kültürel ve etnik çeşitliliğin fazla olmasına bağlı olarak farklı yemekler tatmak seyahatin en keyifli kısımlarından. Özellikle Hint, Malay ve Çin mutfağının farklı lezzetlerini, üstelik oldukça uygun fiyatlarla keşfetmek mümkün.
- D) Ülkenin en büyük dağlık arazisi Cameron Highlands sadece tertemiz havasıyla değil, farklı etkinlik olanakları ile de size unutulmaz bir tatil deneyimi yaşatacak.
- E) Gerçeğe ulaşması için aynada gördüğü kadarıyla aşması gereken üç dağ, iki deniz, bir bataklık ve vadiden oluşan yedi zorlu engel vardı önünde. Hazırlıklarını tamamladı. Yola çıkarken ihtiyar tekrar yanına geldi. Ona bir çıra, asa, kılıç ve kalkan verdi.

6. Durum hikâyeleri Rus yazar Çehov ile başlamıştır. Bizde Memduh Şevket Esendal bu türde çok başarılı hikâyeler yazmıştır. Bu tür hikâyelerde olay esas alınmaz. Hatta çoğunda olay bile yoktur. Anlatılan olaylarda kesinlik yoktur. Kişiler tam olarak tanıtılmaz. Hikâye bitmesine rağmen ele alınan olay veya konu kesin bir sonuca bağlanmaz. Bundan sonrası okuyucunun muhayyilesine ve yorumuna bırakılır. Asıl önem verilen tasvirdir. Çevre ve insana ait ayrıntılar dikkatle tasvir edilir, psikolojik tahlillere yer verilir.

Bu parçada durum hikâyeleri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Betimlemeler kullanıldığına
- B) Okurun yorumuna yer verildiğine
- C) Olay merkezli öyküler olmadığına
- D) Kahramanların iç özelliklerinin ağır bastığına
- E) Serim, düğüm, çözüm bölümlerinin yer aldığına

7. 1. Metin

Adam sözümü yine dikkate almadı. İçerdeki dolabın kapasını yukarıya kaldırarak açtı. İçerideki yatay tepsiyi kendine doğru çekti. Plastik bant ve naylonla sarılmış, paket hâline getirilmiş bir şey tepsinin üzerinde duruyordu. Parlak tepsi üzerinde sadece bir damla kan lekesi vardı. Bakışlarım kan lekesi üzerinde sabitlendi. Birkaç saniye öylece kaldım. Adam elini uzatarak paketi aldı.

2. Metin

Apartmanın önünde taksiden alelacele indim. Bina kapısından içeriye dalıp merdivenleri hızla adımladım. Eşim ve annem ardımdan geliyorlardı. Kucağımda kitaplarla evin kapısından içeriye girdim. Onları oturma odasında bir köşeye koydum. Birkaç saniye sonra annem ve eşim içeriye girdi. Onlar da başka bir köşeye oturdular. Gözlerimiz sürekli kitapların üzerindeydi.

Yukarıdaki metinlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Üçüncü kişili anlatımla yazılmıştır.
- B) İki kalemelerden yararlanılmıştır.
- C) Bir hikâyeden alıntılanmıştır.
- D) Bilgi vermek için yazılmıştır.
- E) Terimlerle yüklü dille sahiptir.

8. Bir çeyrek saat sonra ortadan kaybolan kadın yanında bir adamla gişenin önünde belirdi. Yanında getirdiği adamın bana yardımcı olacağını söyledi. Adamın yüzüne baktım. Kendisini takip etmemi istedi. O önde ben arkasında bilmediğim bir yere doğru gidiyorduk. Hastane koridorlarından geçip merdivenlerden aşağı indik. Zemin katta bir odanın önünde durduk. Başımı kaldırıp kapının üzerindeki yazıya baktım. Morg yazıyordu. Soğukluğu daha isminden başlıyordu. Yazıyı görünce ürperdim. Hem de korktum. Benim burada ne işim vardı? Mutlaka bir yanlışlık olmalıydı. Görevlinin yüzüne yalvarırcasına bakıyordum.

Bu parça için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yalın bir dil kullanılmıştır.
- B) Gözlem gücünden yararlanılmıştır.
- C) Bir masaldan alınmıştır.
- D) Bir olay örgüsüne sahiptir.
- E) Birinci kişili anlatım kullanılmıştır.

14. BASAMAK

BEFE32E3

KONU DEĞERLENDİRME TESTİ - 1

1. BÖLÜM

1. ----, olay çevresinde gelişen edebî metinlerin temel öğelerindedir. Eserde kişilerin veya kahramanların yaşadığı olayların gerçekleştiği yerlerdir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Mekân B) Zaman C) Olay
D) Tema E) Yapı

2. Anlatımda her şeye hâkim, kahramanların zihinlerine ve iç dünyalarına giren, gizli kalmış duygu ve düşüncelerini dışa vuran, onların geleceğini bilen, olayları hızlandırıp yavaşlatabilen bakış açısına ---- denir.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) kahraman anlatıcının bakış açısı
B) ilahi bakış açısı
C) gözlemci figürün bakış açısı
D) gerçekçi bakış açısı
E) soyut bakış açısı

3. Bu yazı türü genellikle insanların serüvenlerini, iç dünyalarını, toplumsal bir olay ya da olguyu, insan ilişkilerini ve değişik insanlık durumlarını yansıtmayı amaçlar. Avrupa'da sözlü edebiyattaki destan türünün geçirdiği değişimin bir ürünü olarak ortaya çıkan bu türün ilk örneklerini XV. yüzyılda Fransız yazar Rabelais vermiştir. Türk edebiyatında bu türün ilk örneği Şemsettin Sami'nin *Taaşuk-ı Talat ve Fitnat* adlı eseridir.

Bu parçada sözü edilen anlatmaya bağlı tür aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Hikâye B) Tiyatro C) Gezi Yazısı
D) Anı E) Roman

4. Ben hep acı içinde yaşayan bir adamım! Bu sıkıntı âdetta kendimi bildiğim anda başladı. Belki daha dört yaşında yoktum. Ondan sonra yaptığım değil, hatta düşündüğüm kötülüklerin bile vicdanımda tutuşturduğu sonsuz cehennem sıkıntıları içinde hâlâ kıvranıyorum. Beni üzen şeylerin hiçbirini unutmadım. Anılarım sanki yalnız hüznün için yapılmış. Evet, acaba dört yaşında var mıydım? Ondan önce hiçbir şey bilmiyorum. Bilinç, başımıza nasıl yakmayan bir yıldırım gibi düşer. Tolstoy, daha dokuz aylık bir çocukken kendisinin banyoya sokulduğunu hatırlıyor. İlk duygusu bir hoşlanma! Benimki müthiş bir sıkıntıyla başladı. Ben ilk kez kendimi şirket vapurunda hatırlıyorum. Hâlâ gözümün önünde; sanki dünyaya o anda doğmuşum, annemin kucağı...

Bu parça için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Öyküleyici bir yol izlenmiştir.
B) Karşılaştırmadan yararlanılmıştır.
C) Birinci kişinin ağzından anlatılmıştır.
D) Anlatmaya bağlı bir metinden alınmıştır.
E) Mekân ve zaman öğeleri ayrıntılarıyla verilmiştir.

5. İspanyol yazar Miguel de Cervantes, 17. yüzyılda *Don Kişot* adlı yapıtıyla roman türünün ilk örneğini vermiştir.

Bu cümledeki bilgi yanlışının nedeni aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak belirtilmiştir?

- A) Roman türünün ilk örneğini 17. Fransız yazar Victor Hugo *Sefiller* adlı yapıtıyla vermiştir.
B) Miguel de Cervantes, roman türünde değil, öykü türünde yapıtlar kaleme almıştır.
C) Dünya edebiyatının ilk romanı, Fransız yazar Alexandre Dumas tarafından 13. yüzyılda yazılan *Üç Silahşorlar*'dır.
D) İspanyol yazar Miguel de Cervantes ilk roman örneği olan *Don Kişot*'u 17. yüzyılda değil, 16. yüzyılda yayımlamıştır.
E) Walter Scott'un 19. yüzyıl başlarında *Waverley* adlı yapıtı dünya edebiyatındaki ilk romanıdır.

1. BÖLÜM

6. Aşağıdakilerin hangisinde hâkim (tanrısal) bakış açısı söz konusu değildir?

- A) Oturduğu yerden kalkamadı Nurhan Öğretmen. İçinin dolduğunu, tarif edilemeyen duygulara boğulduğunu hissetti. Birden boşalan saçanak yağmurlar gibi ağlamaya başladı.
- B) Yavaşça yerinden kalktı. Ağır adımlarla öğretmenin masasına doğru ilerledi. Masaya yaklaştığında elini cebine attı. Cebinden bir avuç bozuk para çıkardı. Paraları öğretmenin masasına koydu.
- C) Sabahtan beri sıkıntıdan patlıyordu. Bir şeyler yapmak istiyor ama yerinden kalkacak gücü kendinde bulamıyordu. Düşünce dünyası çok bulanıktı.
- D) Kendisi de fakir olduğu hâlde başkalarına yardım etmek istiyordu. Bu yardımın bilinmesini de istemiyordu. Bunu nasıl yapabileceğini düşündü.
- E) Nurhan Öğretmen yine durup düşündü. İyiliğin bu kadarına ne demeliydi şimdi? Bunun gerçekleşmesi zordu. Onu, bundan vazgeçirmek için bir çare bulmalıydı. Bunu yaparken sevimli öğrencisini de kırmamalıydı.

7. Aşağıdaki parçalardan hangisi kahraman anlatıcının bakış açısıyla yazılmıştır?

- A) Asıl adı pek malum değildi. Nereden geldiğini de bilenler azdı. Dilinin epeyce düzgün olduğuna bakılırsa her hâlde şehirde bir efendi yanında evlatlık kalmış olacaktı.
- B) Evini aradılar. Gizlice, hırsız gibi girip dolap kapılarını kırarak, çekmeceleri boşaltarak. Neyi arıyorlardı? Hiçbir zaman bilmeyecek bunu. Yıllardır bitmeyen basın davaları...
- C) Hasan'ın saçlarının ortası, el ayası kadar sıfır makine ile kesilmiş, alnına perçemler uzatılmıştı. O, bir süre sonra deri gibi sert, yayvan tandır ekmeğine almıştı; yer sofrasında bunu hem kaşık hem çatal yerine dürümlereyerek kullanmayı beceriyordu.
- D) Dünyaları verseler kanmazsın. Cihanı yutsan doymazsın. Etrafında açlıktan ölenlere acımazsın. Hamiyet, insaniyet, merhamet, şefkat gibi kelimeler uydurmuş fakat bunların manalarını büsbütün unuttuğusun.
- E) Ağır ağır yürüyorum. Etrafımda ipe dizili çamaşırlar gibi müphem dalgalanışlar... Onları görmüyorum. Kapanırken dizime çarpar korkusu ile büyük, yaylı kapıyı ihtiyatla açıyorum. Bakmadan daha hızlı yürüyorum.

8. Aşağıdaki metinlerin hangisinde söyleşmeye bağlı anlatımdan yararlanılmıştır?

- A) Genç kız biraz düşündü. Yüzü beyaz, bir kuğunun tüyle-ri kadar beyaz olmuştu. Başını ağır ağır kaldırarak “Hiç, hiçbir şey duymadın mı?”, diye sordu. O zaman boğuk bir sesle tekrar “Senden daha fazla uzak kalmak istemem ey şair!” dedi.
- B) Günler, kuvvetli bir rüzgârın sürüklediği beyaz bulut kümecikleri gibi birbiri arkasına geçip gidiyorlardı. Ve biz, bunların sonunda muhakkak bir fırtına kopacağını seziyorduk. Herkes müthiş bir şeyden korkuyor gibiydi.
- C) İçeride taşlar nihayetsiz bir coşkunlukla homurdanıyor; çılgın gibi dönen kayışlar şaklıyor; birbirine geçen tahta çarkların dişleri ağılar gibi gıcırıyordu. Ve bunların hepsini bastıran deli bir ses kâh yalvarıyor kâh hiddetle kıvranıyordu.
- D) Herkes doğrulmuştu. Üzüntülü gözlerle ona bakıyorlardı. O, yüzüne büsbütün dökülen kara saçlarını eliyle geriye attı. Birdenbire çukura gitmiş gibi görünen gözlerle etrafını araştırdıktan sonra onları değirmencinin kızına dikti, uzun uzun baktı...
- E) Tam sekiz sene evveldi ve o zaman genç şairin şakaklarında şimdiki gibi beyaz teller, gözlerinin kenarlarında yorgunluk çizgileri yoktu. Yüzünün derisi beyaz bir güle, dudakları kırmızı bir güle benzerdi.

9. Ağır ceza muhakemesi salonunun önü hıncahınç kalabalıktı. Efendi kılıklı adamlar, külhanbeyleri, hukuk fakültesi müdavimleri, lise öğrencisi hanımlar, kahvede tavla oynamaktansa burada muhakeme seyretmeyi ekonomiye daha uygun bulan geçkin işsizler koridorlarda geziniyorlardı. Salon dolmuştu, iğne atacak yer yoktu. Zaten dışarıda dolaşanlar da içeride yer bulamayanlardı. Hiç olmazsa girerken, çıkarken suçluyu görürüz, neticeyi de öğreniriz diye bekliyorlardı.

Bu parçada altı çizili yerler romanın yapı unsurlarından hangisine örnektir?

- A) Zaman
D) Kişi
- B) Olay
E) Olay örgüsü
- C) Mekân

E2234C28

1. Bence iletişimde yazanın ve okuyanın duygusal bir atmosfer içinde olması, psikolojisini yansıtmaması gerekir ancak --- bu yoktur. Çünkü onun anıları yoktur. Sadakat ve tarih istemez. Hatta o, iletişim simülasyonu yaratarak gerçek iletişimi, bir iletişimsizlik karmaşasına kurban verebilir. Dili bozar. İletişimde bir yozlaşma, bir içi boşaltılmışlık olur. Kişiye özel olan duygular, anlamsız bir endişeye dönüşür. Kalıp ifadelerle kurulduğu için kısaltılmış bir iletişim biçimidir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) anıda
B) mektupta
C) blogda
D) e-postada
E) güncede

2. (I) Mektup ve e-posta, bilinen gerçek her şeyin yerli yerinde olduğu mekân üzerinde varlığını gösterir. (II) Mektupta duygu yoğunluğu ve düzen varken e-posta belirli bir özen, duygu yoğunluğu olmayabilir çünkü kişi, gerçek duyguları yerine aktarması gereken duygu ve düşünceleri anlatabilir. (III) Mektup yavaştır, birkaç günde ulaşır; e-posta hızlıdır, birkaç saniye karşı taraf ulaşır. (IV) Mektuplar anlatılacak konular fazla olduğundan genellikle e-postaya göre daha uzundur. (V) Mektupta bir düzen, bir plan vardır; e-postada buna pek dikkat edilmez.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlış vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Aşağıdakilerin hangisinde panelle ilgili yanlış bir bilgi verilmiştir?

- A) Konuşmacıların söyleyecekleri bitince dinleyiciler konuşmacılara soru sorabilirler.
B) Ortaya atılan düşüncelerin, bilgilerin, verilen örneklerin hiçbir bilimsel geçerliği yoktur.
C) Herhangi bir konuda karara varmak değil, açıklama yapmak amaçlanıdır.
D) Konuşmacılar konu ile ilgisi ve bilgisi olan, konuşma yeteneği gelişmiş kişilerden seçilir.
E) Başkan konuşmacılara sıra ile söz hakkı verir.

4. Mektup: Bir haberi, isteği, duyguyu, düşünceyi veya dileği, yanımızda olmayan birine iletmek amacıyla yazılan özel yazılara denir. Mektuplar yazılış amaçlarına göre farklı türlere ayrılır. Yazar ve şairlerin birbirlerine yazdığı mektuplara --- denir. Herhangi bir düşünceyi, görüşü açıklamak, bir tezi savunmak için bir devlet yetkilisine ya da halka hitaben, bir kişi ya da kurum tarafından yazılan, gazete, dergi aracılığı ile yayımlanan mektuplara ---- denir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) özel mektup – edebî mektup
B) resmî mektup – özel mektup
C) edebî mektup – açık mektup
D) açık mektup – edebî mektup
E) edebî mektup – özel mektup

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “-yor” eki, diğerlerinden farklı bir zaman anlamı katmıştır?

- A) Küçük çocuk pazar yerinde bağırarak soğuk su satıyor.
B) Bu bölgedeki halk, süzgece “ilistir” diyor.
C) Düğüne davet edilen konuklar birer ikişer salona giriyor.
D) Sabahın bu saatinde kapı ziline kim basıyor?
E) Son otobüse yetişmek için durağa doğru koşuyor.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yüklem, ek fiilin geniş zamanıyla çekimlenmemiştir?

- A) Piknik alanında yaşanan tatsızlıktan dolayı çok üzgün çocuklar.
B) Şimdi baharda kırlarda koşturan çocuklar gibi çok mutluyum.
C) İş yerinde yaşadığı sorunlardan dolayı çok üzgün.
D) Dışarıdan ısmarladığımız bu çiğ köfte gerçekten de çok acı.
E) Pazar olduğu için olsa gerek kapalıydı bütün iş yerleri.

7. Cumartesi öğleden sonra bir buçuk sularında Galata rıhtımını ve iki buçuğa doğru da Boğaz'ı terk ettik. Üzerimizde uçan martıların sonuncusunda veda ve teşyi selamını da üzülerek bir baş eğmesiyle kabullendikten sonra Karadeniz başlamış oldu. Karadeniz ilk dakikalarından itibaren şiddetini göstermekte tereddüt etmedi. İlk önce acemilik ve ihtiyatsızlık neticesi geminin baş tarafındaki ambar kapığı üzerine oturduk. Dalgaların üzerinde acizleşen gemi bir kalkıp bir iniyordu. Ve gemi denizin dibine girecek gibi olurken salıncağın tepesinden bize doğru hızla alçalan birisinin duyduğu korku ve baygınlığa benzer hissi bütün dehşetiyle duyuyorduk. Vakit vakit deniz küpeşteden fırlıyor ve güverteyi su içinde bırakarak üzerimize tırmanıyordu.

Bir mektuptan alınan bu parçada aşağıdaki anlatım tekniklerinden hangileri kullanılmıştır?

- A) Öyküleme -açıklama
- B) Tartışma – betimleme
- C) Betimleme – öyküleme
- D) Öyküleme – tartışma
- E) Açıklama – betimleme

8. Konu: Ekonomi

Yöneten: Baytur Karaoğlan

Katılanlar: Baytur Karaoğlan, Öykü Sarı, Yeşim Gökçe, Mustafa İnan, Selim Bahar.

Baytur Karaoğlan – Sorunları konjonktürel ve yapısal olarak ikiye ayırmak lazım. Suriye bugün çok sıkıntılı bir ekonomik konjonktürün içinde. Suriye ekonomisi hasta yatağında. Ateşi çok yüksek, vücudunda iltihap var. Şimdi 39 ateşle yatan hastaya “Senin sol omzunda kireçlenme var, gel bakalım fizik tedaviye.” diyemeyiz. Önce hastayı yataktan kaldırmak lazım. Şimdi bunun için neler yapılabileceğine bakalım. Bugün yapacağımız ---- konusunu, bu sıkıntılarını farklı yönlerden ele almaktır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) açık oturumun
- B) sunumun
- C) değerlendirmenin
- D) konferansın
- E) söylevin

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yüklem kipi gelecek zaman kipi anlamında kullanılmamıştır?**

- A) Beklediğimiz misafirler büyük ihtimalle haftaya gelir.
- B) Alışverişi bitirip ödemeyi yaparsanız ürün yarın kargoya verilir.
- C) Bu hızla gidersek Karaman'a saat beş gibi varırız.
- D) Kardeşim, okul servisine binmek için her sabah bu köşede bekler.
- E) Bugün çamaşır makinesi alanların taksitleri iki ay sonra başlar.

10. Mektubunuza vaktinde cevap veremedim. Maalesef kâtibim yok. Hâlbuki şair, muharrir ve üniversite hocası olarak işim epey fazla. Lise sınıflarını, vaktiyle efsanevi denebilecek uzak bir çağda yani 1918-1919 yılları arasında, benim gibi Antalya'da okuyan beni ve sanatımı merak eden bir genci hiçbir şekilde bekletmek istemezdim.

Şiir ve sanat anlayışında Bergson'un zaman telakkisinin mühim bir yeri vardır. Pek az okumakla beraber o da borçlu olduğum insanlardandır. Fakat 1932 yıllarında Schopenhauer ve Nietzsche'yi çok okuduğumu da hatırlatayım. Rüya meseleleri beni Freud ve psikanalistlere götürdü. İşte sanatım hakkındaki fikirlerimi öğrendiniz. Ne kazandınız? Orasını bilmem. Kendime gelince... İnsan o kadar mühim değildir. Ben herkes gibiyim.

Bu mektubu biraz da çocukluğuma göndermiş gibiyim. Bilmem liseniz hâlâ eski yerinde yani Ambarlı'da mı? Sizinle konuşurken sizi hep orada tasavvur ettim. Bana vaktiyle olduğum genç adamı hatırlattınız. Onun heyecan ve coşkunluğunu yaşadım. Size teşekkür ederim. Arkadaşlarınıza ve hocalarınıza selam ve dostluklarımı, başarı dileklerini söyleyin.

Minnettarım. Mesut ve çalışkan olun, aziz yavrum.

Bir öğrenciye yazılan mektuptan alınan bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Özel mektuptur.
- B) Yalın ve içten bir anlatımla oluşturulmuştur.
- C) Yazıldığı tarih belirtilmemiştir.
- D) Yaşananlar birinci ağızdan aktarılmıştır.
- E) Söyleşmeye bağlı anlatımdan yararlanılmıştır.

B9BCDAD1

1. Masamda düşünen eski lâmbayı
Yakmayın, odamız karanlık dursun
Gecenin ufkundan yükselen ayı
Görelim, perdemiz üstüne vursun
- Bu dörtlükte aşağıdaki söz sanatlarından hangisi kullanılmıştır?**
- A) Teşbih B) Teşhis C) Telmih
D) Tekrir E) Tevriye
2. Bâğa sen serv-i revânı bir kadem bassın deyü
Hayli döküldü saçıldı yoluna berg-i hazân
- Bu beyit için aşağıdakilerin hangisi söylenemez?**
- A) "Serv-i revan" sözü, sevgilinin boyunu anlatan bir mazmundur.
B) Sevgilinin bahçeye girmesi için sonbaharda yaprakların döküldüğü belirtilerek hüsnütalil yapılmıştır.
C) "Bağ, servi, hazan" gibi sözcüklerde tezat sanatı söz konusudur.
D) "Sen" sözcüğüyle servi boylu sevgiliye hitap edilmiştir.
E) "Deyü" sözcüğü, sebep bildirmektedir.
3. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde, ayraç içinde verilen edebî sanat yoktur?**
- A) Yeni bir ülkede yem vermek için atlarına,
Nice bin atlı kapılmıştı fetih rüzgârına. (Hüsnütalil)
B) Eylül mü sen misin büken boynumu?
Uçuşan yapraklar, göçen kuşlar mı? (Tecahülûarif)
C) Bir buse mi bir gül mü verirsin dedi gönlüm
Bir nim tebessümle o afet gülüverdi. (Tevriye)
D) Karlar etrafı beyaz bir karanlığa gömdü
Kar değil gökyüzünde yağan beyaz ölümdü (İstifham)
E) Artık demir almak günü gelmişse zamandan
Meçhule giden bir gemi kalkar bu limandan (Tenasüp)

4. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde, ayraç içinde verilen edebî sanat yoktur?**
- A) Akşam parıltısından, bütün zaferler üzerine,
Dağlar dalgalanmakta, bayrak değil.
(İstiare)
B) Bir saatta söyle yüz bin yalanı
El bir doğru söz söylerse inanma
(Tariz)
C) Gene parmağım ağızımda kaldı
Mâsumluk akıyordu yüzünüzden
(Kinaye)
D) En kara gönüller aya vurgundu
Leylâ'yı içinde bulan er gibi.
(Telmih)
E) Bakımsızlıklarla göçüp gitmiş bir cihan
Mevsimler soğumuş, sular azalmış
(Teşhis)
5. **Aşağıdaki beyitlerin hangisinde irsalimesel sanatına yer verilmiştir?**
- A) Sen zehir katma kimsenin aşına
Gülme hiç komşuna gelir başına
B) Hayal mayal oldu şu bizim eller
Dostun bahçesinde açıldı güller
C) Boz bulanık seller gibi çağlarım
Onun için ben ah idüp ağlarım
D) Bu güzellik kalmaz senden de geçer
Kaşların kemanı bağırımı biçer
E) Nazlı yârdan kem haberler geliyor
Dostlarım ağlıyor düşman gülüyor

6. Şakaklarıma kar mı yağdı ne var?

Benim mi Allah'ım bu çizgili yüz?

Bu dizelerde şair ağaran saçlarını "kar"a benzetmiş fakat benzeyen unsur olan "ağaran saç" sözünü söylenmemiştir. Sadece kendisine benzetilen unsur durumundaki "kar" sözcüğünü söyleyerek ---- yapmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) İstiare B) Tevriye C) Teşbihbeliğ
D) Tecahülürif E) İstifham

7. Âvâzeyi bu âleme Davud gibi sal

Baki kalan bu kubbede bir hoş sada imiş

Bu beyit için aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

- A) "Baki" sözüyle şair hem kendisini hem de kalıcılığı kasdederek tevriye yapmıştır.
B) İlk dizede hem telmih hem de teşbih söz konusudur.
C) Şair, gözlemlerinden ulaştığı bir düşünceyi dile getirmiştir.
D) İlk dize, ikinci dizeye gerekçe oluşturmak için düzenlenmiştir.
E) Özellikle ikinci dizede hayatın geçiciliğine vurgu yapılmıştır.

8. Aşağıdaki dizilerin hangisinde bir söz sanatı yoktur?

- A) Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet bu celâl!"
B) Çekiç sesleri geliyor doklardan
Güzelim bahar rüzgârında ter kokuları
C) Bir sarmaşık uyanıyordu uykusunda
Geriniyordu bir eski duvarın sıvasında.
D) Bu kadar letafet çünkü sende var
Beyaz gerdanında bir de ben gerek
E) Birçok gidenin her biri memnun ki yerinden
Birçok seneler geçti; dönen yok seferinden

9. Gümüş bir dumanla kapandı her yer

Yer ve gök bu akşam yayla dumanı

Sürüler, çimenler, sarı çiçekler

Beyaz kar, yeşil çam yayla dumanı

Bu dörtlükle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Teşbihbeliğ bulunmaktadır.
B) Zengin kafiye ve redif vardır.
C) Çapraz kafiye düzeniyle yazılmıştır.
D) Pastoral özellikler taşımaktadır.
E) Hece ölçüsü kullanılmıştır.

10. Gül yüzlü yârimden ayrı düşeli

Her günüm bir yıla döndü gidiyor

Yine zindan oldu dünya başıma

Sinem ateşlere yandı gidiyor

Bu dörtlükle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Benzetme yapılmıştır.
B) Mübalağa sanatından yararlanılmıştır.
C) Koşma nazım biçimi kullanılmıştır.
D) Tam kafiye ve redif kullanılmıştır.
E) Hecenin 6+5 kalıbı kullanılmıştır.

11. Sakın bir söz söyleme... Yüzüme bakma sakın

Sesini duyan olur, sana göz koyan olur

Düşmanımdır seni kim bulursa cana yakın

Anan bile okşarsa benim bağırm kan olur

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Leffüneşir sanatı kullanılmıştır.
B) Kiskançlık teması işlenmiştir.
C) Karşıtlığı çağrıştıran bir kullanım vardır.
D) Didaktik bir anlatımı vardır.
E) Hece ölçüsüyle yazılmıştır.

7758834A

DÖNEM DEĞERLENDİRME TESTİ - 1

1. Aşağıdaki parçaların hangisinde yazınsal bir söylem yoktur?

- A) Uzun zaman hiçbirimiz ağzımızı açmadık. Otomobil bir beşik gibi çalkalana çalkalana ilerliyordu. Bir aralık karşımızda uzanıp kaybolan yolun kırk elli adım ileride kesilip karanlığa karıştığını fark ettim.
- B) Sanatta estetik değerlerin yanı sıra toplumun öz benliği vardır. Bu benlik ise sanatın estetiğini ortaya koyan insanın içinde yaşadığı milletin zekâsı, hayat felsefesi, ahlak, nizam, maddi manevi duygu ve istekleridir.
- C) Adamın uykusuz ve yarı kapalı gözleri yolun sağında veya solundaki en küçük bir çeşmeyi bile kaçırmıyordu. Kenarda sicim gibi akan bir çeşme vardı. Gecenin sessizliğine ince ve ürpertici bir şırıltı yayılıyordu.
- D) Çaresizlik içinde arkadaşımın birbirimize baktık. Beş dakika, on dakika, yirmi dakika bekledik. Sanki bir ömür buradaydık. Rahmi, tenekesini yerine koyup çuvalların üstüne çıkmıştı. Ne onun ne de yolcu kadınların sesi duyuluyordu.
- E) Başını tekrar direksiyona yerleştirirken avucundaki yeşil banknotun ayaklarının ucuna düştüğünü gördüm. Yavaşça kapıyı kapadım. Kamyonun arka tarafına dolanarak şeker çuvallarının üzerindeki dipsiz bir kuyuyu andıran karanlığa baktım.

2. İsmail Hakkı Tonguç 1915’de kısmen yürüyerek geldiği Kastamonu’dan İstanbul Öğretmen Okuluna nakil edildi. Buradan 1918 yılında mezun oldu, yirmibeş arkadaşı ile birlikte Almanya’ya gönderildi. 1922 yılında yurda döndü. Konya Öğretmen Okuluna atandı. 1926’da Millî Eğitim Bakanlığı Ders Araçları ve Gereçleri Müze Müdürlüğüne tayin edildi. Cumhuriyet’in 10’ncü Yılı Kutlama Komisyonu üyeliğine seçildi.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisiyle ilgili yazım yanlışlığı yoktur?

- A) Birleşik eylemlerin yazımı
- B) Sayıların yazımı
- C) “-de” durum ekinin yazımı
- D) Özel isimlerin yazımı
- E) Sıra sayısı bildiren ekin yazımı

3. Geçmiş zamanlara ait bir edebî eseri gerçek anlamda ve tarihî manasıyla anlamak için, önce o devrin genel hayatını, yaşayış ve düşünüş tarzlarını, o devir insanların hayat ve evren hakkında neler bildiklerini öğrenmemiz gerekir. Demek oluyor ki ---, bir milletin coğrafi çevresini, din, hukuk, ahlak, iktisat, güzel sanatlar gibi kurumlarını ve siyasi hayatını genel yapısıyla gösteren medeniyet tarihinin ya da genel ve yaygın anlamıyla “tarih”in çerçevesi içinde incelenmelidir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) sosyoloji
- B) psikoloji
- C) uygarlık tarihi
- D) edebiyat tarihi
- E) kültür tarihi

4. Aşağıdakilerden hangisi gazete çevresinde oluşan metinlerinden biri değildir?

- A) Eleştiri
- B) Sohbet
- C) Makale
- D) Deneme
- E) Günlük

5. Yeterince anlaşılammış olsa da karikatür sanatı, eğitim sürecinde çok önemli bir yere sahiptir. İnsanı eleştirmek, düşündürmek ve güldürmek gibi işlevleri bulunan karikatürün temelinde insan ve toplumun eğitimi yatmaktadır. Karikatür eleştiriye dayalı bir sanattır. Eleştiri ise düşünmeyi, görmeyi, sorunların ve olumsuzlukların tespitini beraberinde getirir. Bu da çözüm yollarının üretilmesi için temel gerekliliktir. Bütün bunları mizah yoluyla yapmak ise karikatürün sihirli gücüdür.

Bu parçada karikatür sanatıyla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisinden söz edilmiştir?

- A) Başlıca işlevlerinden
- B) Evrenselliğinden
- C) Nasıl ortaya çıktığından
- D) Hangi kesimlere hitap ettiğinden
- E) Çizgiye dayalı bir sanat olmasından

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım ve noktalama yanlışı yoktur?

- A) “Han Duvarları” adlı şiiri ile büyük ün kazanan Faruk Nafiz Çamlıbel, ilk şiir kitabı olan “Şarkın Sultanları”nı 1915’te yayımlamıştır.
- B) Han Duvarları adlı şiiri ile büyük ün kazanan Faruk Nafiz [Çamlıbel], ilk şiir kitabı olan ‘Şarkın Sultanları’nı 1915’te yayımlamıştır.
- C) “Han Duvarları” adlı şiiri ile büyük ün kazanan Faruk Nafiz Çamlıbel, ilk şiir kitabı olan Şarkın Sultanları’nı 1915 de yayımlamıştır.
- D) Han duvarları adlı şiiri ile büyük ün kazanan Faruk Nafiz Çamlıbel; ilk şiir kitabı olan “Şarkın Sultanları”nı 1915’te yayımlamıştır.
- E) Han Duvarları, adlı şiiri ile büyük ün kazanan Faruk Nafiz Çamlıbel, ilk şiir kitabı olan Şarkın Sultanlarını 1915’de yayınlamıştır.

7. Lehçe, bir dilin, tarihî gelişimi içinde yazılı kaynaklarla izlenemeyen dönemlerinde ayrılmış kollarıdır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Türk dilinin lehçelerinden biridir?

- A) Özbek Türkçesi
- B) Türkmen Türkçesi
- C) Erzurum ağzı
- D) Yakut Türkçesi
- E) Azeri Türkçesi

8. Bu yönetmen, zengin insanların renkli yaşamı yerine arka sokaklarda yaşayan insanların hayatını çarpıcı bir dille aktardı beyaz perdeye.

Bu cümle için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) “renkli” sözcüğü, somutken soyut hâle gelmiş bir sözcüktür.
- B) “beyaz perde” sözleriyle dolaylama yapılmıştır.
- C) “aktarmak” sözcüğü “iletmek, bildirmek” anlamında kullanılmıştır.
- D) “zengin” sözcüğü gerçek anlamıyla kullanılmıştır.
- E) “yaşam” ve “hayat” sözcükleri eş anlamlı olarak kullanılmıştır.

9. Güneş batmak üzereydi. Adanın kayaları, yarları diklemesine denizden çıkıyor, evreni saran kızılılık ortasında dev gibi bir ongun ateş sütunlarını andıran boruları uluyordu. Otuz mil eninde bir dalga, dünyanın bütün okyanuslarını dolaşmış geliyormuş gibi davranarak harlayan köpüklerinde taşıdığı gök gürültüsünü, adanın kıyılarına serdi. En esrarlı mağaralarına dek zangır zangır titreyen ada, müziğini kıp-kızıl bulut hâlinde göklere verdi. Martı alayları adanın üzerinde kıvılcımlar gibi savruluyordu. Küçücük kayıklar bir çöp parçası gibi denizin üzerinde sallanıyordu.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisi ağır basmaktadır?

- A) Öyküleme
- B) Açıklama
- C) Betimleme
- D) Karşılaştırma
- E) Tanımlama

10. Edebiyat, yazın insanların bireysel çabalarının öne çıktığı güzel sanatlardandır. Yazın insanları roman, öykü, şiir vb. türlerde ürünler kaleme alırken çeşitli bilim dallarından yararlanır. Bu bilimler arasında özellikle ---- sayılabilir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi uygun olmaz?

- A) tarih
- B) felsefe
- C) psikoloji
- D) jeoloji
- E) sosyoloji

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim, açıklamasıyla birlikte verilmemiştir?

- A) O kadar zayıflamış ki boynu neredeyse armut sapına dönmüş zavallının.
- B) Çocukluğundan bu yana bir dediği iki edilmemiş, her isteği yerine getirilmiş.
- C) Tren, göz açıp kapayıncaya kadar, gardan uzaklaşmış, o da ortalıkta kalakalmış.
- D) Temmuz sıcaklığında çalışmaktan dilimiz damağımız kuru, ne kadar çok susadık...
- E) Onun, başımıza çorap öreceği, bizi böyle zor durumda bırakacak bir iş yapacağı belliydi.

FEB24089

DÖNEM DEĞERLENDİRME TESTİ - 7

1. Bu destan, Gök Türklerin en büyük destanıdır. Türk destanları arasında müstesna ve çok mühim bir yeri vardır. Destanda geçen yer, Türklerin yüzyıllarca çift sürerek, av avlayarak, maden işleyerek yaşayıp çoğaldıkları; etrafı aşılmaz dağlarla çevrili, mukaddes bir toprağın adıdır. Bu destan, çoğu kaynaklara göre Büyük Hun Devleti döneminde teşekkül etmiştir. Hatta, Çian Ken'in MÖ 119 yılında, Çin imparatoruna sunduğu bir raporda, bu destandan söz ettiği bilinmektedir. Bu destanla Gök Türklerin tarihi arasında açık benzerlik vardır. Her şeyden önce Hun birliğinin dağılışından Gök Türk devletinin kuruluşuna kadar geçen 450 yıllık zamanla, destandaki 400 yıl birbirine çok benzemektedir.

Bu parçada sözü edilen destan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Satuk Buğra Han Destanı
- B) Oğuz Kağan Destanı
- C) Alp Er Tunga Destanı
- D) Ergenekon Destanı
- E) Türeyiş Destanı

2. Birlikte yaşayan insanlar anlaşmak ve paylaşmak zorundadır. İletişimin olmadığı yerde yalnızlık başlar. İnsan yalnız yaşamaya katlanamaz. Birlikte yaşanır ve bu yaşam, iletişim ihtiyacını beraberinde getirir. Bu açıdan iletişim yaşamının gereğidir. İnsanın insanla karşılaştığı her yerde, her durumda ayrı bir dil biçimi hâlinde düzenlenmiş iletişim süreci başlar. Sosyal hayatın düzenlenmesi iletişimle gerçekleşir. İletişimin olmadığı yerde düzenden ve gelişmeden söz edilemez.

Bu parçada özellikle aşağıdakilerden hangisi üzerinde durulmuştur?

- A) İletişimin öğeleri
- B) Toplumsal yaşamda kuralların gerekliliği
- C) Dil ile iletişim arasındaki ilgi
- D) Toplumsal yaşamda dilin yeri
- E) İnsan yaşamında iletişimin önemi

3. Kökeni Eski Yunan edebiyatına dayanan trajedi; seyircide heyecan, korku ve acıma hissi uyandırarak ruhu kötülüklerden arındırma amacı güden tiyatro türüdür.

Aşağıdakilerden hangisi bu tiyatro türünün özelliklerinden biri değildir?

- A) Manzum olarak yazılır, genellikle beş perdeden oluşur.
- B) Öldürme, yaralama gibi olaylar sahnede canlandırılmaz.
- C) Kaba ve çirkin sözlere yer verilmez.
- D) Konu edindiği insan, eğitimidir ve soylular arasından seçilmiştir.
- E) Konularını günlük hayattan alır.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) Son yıllarda Adana'ya otobüsle gittin mi hiç?
- B) Sinop'ta iki gün kaldıktan sonra Samsun'a geçmişler.
- C) Zonguldak'dan gelen iyi haber yüreğine su serpti.
- D) Sivas'tan Ankara'ya gelinceye kadar otobüste uyudu.
- E) Yozgat'tan ayrıldıktan sonra Afyon'da görev yapmış.

5. Bir kez bile yüzüne karşı sevdiğimizi söyleyemediğimiz, kaç kez niyetlendiğimiz, belki provasını yaptığımız ancak bir türlü dilimizin dönmediği, kelimelerin hep yetersiz kaldığı gizli bir sevdadır baba sevgisi çoğumuz için. Bu sevdayı uzaktan öylece yaşarız bir ömür.

Yukarıdaki numaralanmış sözlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I., gerçek anlamda kullanılmıştır.
- B) II., geçmiş zamanla çekimlenmiştir.
- C) III. söz, deyimdir.
- D) IV. sözcük, ek fiil almıştır.
- E) V. sözcük, çekimli fiildir.

6. (I) Ayfer Tunç'un yayımlanan son kitabı "Taş-Kâğıt-Makas" dört öyküden oluşuyor. (II) Bu yapıt, son zamanlarda okuduğum, öykü tekniği açısından sağlam, anlatım açısından sürükleyici öyküler toplamı. (III) Bu dört öykü okuru ilk cümleden itibaren kendi atmosferine çekmeyi başarıyor. (IV) Bu öykülerin hepsini tek tek irdelemek, kodlarını çözmek gerekiyor. (V) Bu kitapta dikkatimi çeken bir nokta; öykülerin kimi yazarlara has "gerilmelerden" uzak bir dil, kurgu ve yapı taşımasıdır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde kişisel duygu ve düşüncelere yer verilmemiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Mektup türü ile ilgili olarak,

- I. Kökü çok eskilere dayanan bir iletişim aracıdır.
II. Özel mektup, edebî mektup, iş mektubu, resmî mektup gibi türleri vardır.
III. Türk edebiyatına Tanzimat Dönemi'nde Batı edebiyatından geçmiştir.
IV. Tanınmış sanatçı ve yazarların birbirine yazmış olduğu mektuplar iş mektupları arasında yer alır.

bilgilerinden hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) III ve IV

8. Aşağıda e-posta ile ilgili olarak verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) İnternet ortamında yazılan mektuplardır.
B) Mektuplarda olduğu gibi muhataba uygun bir hitapla başlar.
C) Metnin altına, e-postayı yazan kişinin adını, soyadını yazması gerekmez.
D) Bu tür mektuplar e-posta servis sağlayıcısı aracılığı ile gönderilir.
E) Konu bölümüne, gönderilen iletiyi özetleyen birkaç sözcük yazılır.

9. Cumhuriyet Dönemi'nin ünlü şairlerden olan Cahit Sıtkı Tarancı'nın mektupları ölümünden sonra ---- adlı eserde bir araya getirmiştir.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Şehir Mektupları B) Hususi Mektuplar
C) Avrupa Mektupları D) Malta mektupları
E) Ziya'ya Mektuplar

10. Böyle bir saptama üzerine neler söyleneceğini herkesten daha iyi bilirdi.

Bu cümleyle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) "neler" sözcüğü soru adlıdır.
B) Yüklemi, birleşik çekimli bir eylemdir.
C) "böyle" sözcüğü ön addır.
D) "iyi" sözcüğü belirteç görevindedir.
E) "daha" sözcüğü belirsizlik ön adıdır.

11. Aşağıdakilerin hangisinde, "el" kelimesi, başka kelimeyle birlikte deyimleşmiştir?

- A) Evlerinin önü çardak
Elif'in elinde bardak
B) Bir elimde kamçılık bir yeşil söğüt dalı
Bu atlardan birinin sırtına atlamalı
C) Elde sensin, dilde sen, gönüldesin baştasın
Fatih'in İstanbul'u fethettiği yaştasın
D) Yiğitliğim elden gitti yel gibi
Damağımda tadı kaldı bal gibi
E) Bu adamların elinde ilim
İlimle, sanatla büyüyelim